

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

The Stock Exchange of Thailand

ที่ บจ. (ว) 109 /2548

9 ธันวาคม 2548

เรื่อง คำชี้แจงเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการลดขนาดหุ้นสะสมทางบัญชี และกรณีการซื้อหุ้นคืน

เรียน กรรมการผู้จัดการ

บริษัทจดทะเบียน สำนักงานสอบบัญชี สำนักงานกฎหมาย และที่ปรึกษาทางการเงิน ทุกบริษัท

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค 0706/9245 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2548

2. หนังสือกรมสรรพากร ที่ กค 0706/9342 ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2548

ตามที่บริษัทจดทะเบียนหลายแห่งได้หารือกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีบริษัทลดขนาดหุ้นสะสมทางบัญชีโดยโอนหุ้นสำรองและส่วนเกินมูลค่าหุ้น และกรณีบริษัทซื้อหุ้นคืน นั้น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้รวบรวมประเด็นดังกล่าวหารือกับกรมสรรพากรแล้ว กรมสรรพากรได้ตอบข้อหารือของตลาดหลักทรัพย์ฯ สรุปได้ดังนี้

(1) ประเด็นที่บริษัทจดทะเบียนถามว่า หากบริษัทลดขนาดหุ้นสะสมโดยวิธีการโอนหุ้นสำรองอื่น หุ้นสำรองตามกฎหมาย และส่วนเกินมูลค่าหุ้น นำมาหักเข้าบัญชี (กำไร) ขนาดหุ้นสะสมดังกล่าว บริษัทจะยังสามารถนำผลขาดทุนสุทธิที่ยกมาไม่เกินห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบันมาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้หรือไม่ นั้น

กรมสรรพากรเห็นว่า บริษัทที่ดำเนินการลดขนาดหุ้นสะสมตามแนวทางดังกล่าว สามารถนำผลขาดทุนสุทธิมารวมคำนวณกำไรสุทธิตามเงื่อนไขข้างต้นเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 65 ตรี (12) แห่งประมวลรัษฎากรได้ (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 1)

(2) ประเด็นที่บริษัทจดทะเบียนถามว่า บริษัทที่ซื้อหุ้นคืนและมีผลต่างระหว่างราคาขายกับราคาหุ้นที่ซื้อคืน ผลต่างที่เกิดขึ้นดังกล่าวถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่บริษัทมหาชนจำกัดต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือไม่ นั้น

กรมสรรพากรเห็นว่า บริษัทมหาชนจำกัดได้บันทึกบัญชีหุ้นคืนดังกล่าวเป็นส่วนของทุน จึงถือว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการขายหุ้นคืนหรือจากการลดทุนเป็นส่วนของทุน ซึ่งไม่ถือเป็นรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากการที่ต้องนำมารวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร (รายละเอียดตามเอกสารแนบ 2)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์รินทร์ ร่วมรังษี)

ผู้ช่วยผู้จัดการ

ลงนามแทน

กรรมการและผู้จัดการ

ฝ่ายพัฒนาบริษัทจดทะเบียน โทร. 0-2229-2000 ต่อ 3405

อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2229-2000, 0-2654-5656 โทรสาร 0-2654-5649
THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND BUILDING, 62 RATCHADAPHSEK ROAD, KLONGTOEY, BANGKOK 10110 THAILAND TEL. (66) 2229-2000, 2654-5656 FAX : (66) 2654-5649

E-mail: webmaster@set.or.th http://www.set.or.th

(เอกสารแนบ 1)

ที่ กค 0706/๑๒45

กรมสรรพากร

90 ซอยพหลโยธิน 7

ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน

เขตพญาไท กท. 10400

๒๑๘ พ.อ. 2548

เรื่อง ภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีบริษัทลดผลขาดทุนสะสมทางบัญชีโดยโอนหุ้นสำรองและส่วนเกินมูลค่าหุ้น

เรียน กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือที่ กค.12/2545 ลงวันที่ 17 มกราคม 2545

ตามหนังสือที่อ้างถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแจ้งว่า กระทรวงพาณิชย์ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 โดยให้บริษัทสามารถซื้อหุ้นคืนได้ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่ระหว่างหารือเกี่ยวกับภาวะภาษีที่เกี่ยวข้อง และโดยที่พระราชบัญญัติดังกล่าวมีแนวทางแก้ไขปัญหาสำหรับบริษัทมหาชนที่มีผลขาดทุนสะสมและยังไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ หากบริษัทดังกล่าวมีหุ้นสำรองหรือส่วนเกินมูลค่าหุ้นอยู่ บริษัทสามารถลดผลขาดทุนสะสมโดยโอนหุ้นสำรองอื่น หุ้นสำรองตามกฎหมาย และส่วนเกินมูลค่าหุ้นตามลำดับนำมาหักเข้าบัญชี (กำไร) ขาดทุนสะสมได้ ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อน เป็นผลให้บริษัทสามารถจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นได้เร็วขึ้น อันจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจในการลงทุนและส่งเสริมให้มีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

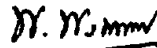
เนื่องจากบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งที่อยู่ระหว่างศึกษาแนวทางตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดมีประเด็นข้อสงสัยเกี่ยวกับภาษีที่เกี่ยวข้องว่า หลังจากที่บริษัทดำเนินการลดผลขาดทุนสะสมโดยวิธีการโอนหักกับบัญชีหุ้นสำรองและส่วนเกินมูลค่าหุ้นตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะกระทบต่อสิทธิประโยชน์ทางภาษีหรือไม่ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและบริษัทจดทะเบียนสามารถเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้โดยไม่มีข้อติดขัด ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงขอหารือว่า บริษัทจดทะเบียนที่ลดผลขาดทุนสะสมตามแนวทางดังกล่าว ยังคงสามารถนำผลขาดทุนสุทธิที่ยกมาไม่เกินห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 65 ตรี (12) แห่งประมวลรัษฎากรได้หรือไม่ ซึ่งในเบื้องต้นตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความเห็นว่า บริษัทน่าจะสามารถนำผลขาดทุนสุทธิที่ยกมาไม่เกินห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน มาถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิได้ เนื่องจากสาเหตุที่ขาดทุนสะสมลดลงนั้น เกิดจากการโอนรายการทางบัญชีเท่านั้น ไม่ได้มีผลต่อตัวเลขส่วนของผู้ถือหุ้น และผลขาดทุนสุทธิ

/ห้าปี ...

ห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบันยังคงมีจำนวนเท่าเดิม หากบริษัทที่ลดผลขาดทุนสะสมตามวิธีการที่กฎหมายกำหนดเสียสิทธิประโยชน์ที่ควรจะได้รับจากการนำผลขาดทุนมาถือเป็นรายจ่าย อาจทำให้บริษัทไม่เลือกที่จะแก้ไขปัญหขาดทุนสะสมตามแนวทางนี้ และทำให้บริษัทไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ในเวลาอันสั้น ซึ่งไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการแก้ไขพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน และแผนแม่บทการพัฒนาตลาดทุนไทย ที่มีมาตรการส่งเสริมความน่าสนใจในการลงทุนในหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยแก้ไขปัญหขาดทุนสะสมและกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนสามารถจ่ายผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นได้เร็วขึ้น ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมสรรพากรขอเรียนว่า กรณีที่บริษัทลดผลขาดทุนสะสมโดยวิธีการโอนหุ้นสำรองอื่น หุ้นสำรองตามกฎหมาย และส่วนเกินมูลค่าหุ้นนำมาหักเข้าบัญชี (กำไร) ขาดทุนสะสมไม่มีผลกระทบต่อการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิตามประมวลรัษฎากร กล่าวคือบริษัทมีสิทธินำผลขาดทุนสุทธิยกมาไม่เกินห้าปีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปีปัจจุบัน มาหักออกจากกำไรสุทธิได้ตามมาตรา 65 ตรี (12) แห่งประมวลรัษฎากร

ขอแสดงความนับถือ

(นางไพฑูรย์ พงษ์เกษร)

ผู้อำนวยการสำนัก รักษาราชการแทน
รองอธิบดีกรมสรรพากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสรรพากร

สำนักกฎหมาย

กลุ่มกฎหมาย 1

โทร. 0-2272-8287-8

ที่ กค 0706/ 9342

กรมสรรพากร
90 ซอยพหลโยธิน 7
ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กท. 10400

10 พ.อ. 2548

เรื่อง ภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการซื้อหุ้นหุ้นคืนของบริษัทมหาชนจำกัด

เรียน กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือที่ บจ.417/2546 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2546

ตามหนังสือที่อ้างถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้หารือข้อกฎหมายเกี่ยวกับ ภาษีเงินได้นิติบุคคล กรณีการซื้อหุ้นหุ้นคืนของบริษัทมหาชนจำกัด โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

1. กระทรวงพาณิชย์ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ซึ่งมีผลให้บริษัทมหาชนจำกัดสามารถซื้อหุ้นคืนได้ 2 กรณี คือ

1.1 กรณีผู้ถือหุ้นออกเสียงไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งแก้ไข ข้อบังคับของบริษัทมหาชนจำกัดเกี่ยวกับสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนและสิทธิในการรับเงินปันผล ซึ่งผู้ถือหุ้นเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม

1.2 กรณีการบริหารทางการเงินเมื่อบริษัทมหาชนจำกัดมีกำไรสะสมและ สภาพคล่องส่วนเกิน และการซื้อหุ้นคืนนั้นไม่เป็นเหตุให้ประสบปัญหาทางการเงิน

2. การซื้อหุ้นคืนตามข้อ 1. บริษัทมหาชนจำกัดจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และ วิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง กล่าวคือ การซื้อหุ้นคืนให้ซื้อในกระดานหลักของตลาดหลักทรัพย์ หรือ เสนอซื้อจากผู้ถือหุ้นเป็นการทั่วไป และการขายหุ้นที่ซื้อคืนจะกระทำได้เมื่อพ้น 6 เดือนนับแต่การซื้อ หุ้นแล้วเสร็จ และต้องขายให้หมดภายในกำหนดเวลาที่กำหนดแต่ไม่เกิน 3 ปี นับแต่การซื้อหุ้นเสร็จสิ้น หากบริษัทมหาชนจำกัดขายหุ้นคืนที่ซื้อคืนไม่หมด บริษัทมหาชนจำกัดต้องลดทุนชำระแล้วโดย วิธีตัดหุ้นจดทะเบียนที่ซื้อคืนและยังไม่ได้จำหน่าย กล่าวคือ การยกเลิกหุ้นคืนซื้อคืนในทางบัญชี

3. เนื่องจากหุ้นคืนซื้อคืนตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับหุ้นคืนซื้อคืนของ กิจการ หมายถึง หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และตราสารทุนอื่นที่มีสิทธิและลักษณะเทียบเท่าหุ้นสามัญ ของกิจการซึ่งกิจการหรือบริษัทย่อยของกิจการได้ซื้อคืนกลับมา หุ้นคืนซื้อคืนไม่ได้เป็นสินทรัพย์ ของกิจการ แต่เป็นการลดสิทธิเรียกร้องของผู้ถือหุ้นในสินทรัพย์ของกิจการ โดยปัจจุบัน ยังไม่มี มาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการบันทึกบัญชีรายการหุ้นคืนซื้อคืน ดังนั้น เพื่อให้

/ บริษัท ...

บริษัทมหาชนจำกัดมีแนวทางการบันทึกบัญชีหุ้นทุนซื้อคืนและการเปิดเผยข้อมูลครบถ้วน สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทยจึงได้ออกแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับหุ้นทุนซื้อคืนของกิจการ โดยมีหลักการสำคัญว่า "กิจการไม่ควรมีกำไรหรือขาดทุนจากรายการที่เกี่ยวข้องกับหุ้นทุนของตน แม้ว่ากิจการอาจขายหุ้นทุนที่ซื้อคืนได้ในราคาสูง (ต่ำ) กว่าราคาทุนที่ซื้อมาบัญชีจะไม่รายงานกำไร (ขาดทุน) ในงบกำไรขาดทุน แต่จะบันทึกปรับปรุงส่วนของผู้ถือหุ้นโดยตรง"

4. การซื้อหุ้นคืนจะเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ช่วยให้บริษัทมหาชนจำกัดมีทางเลือกในการบริหารสภาพคล่องส่วนเกิน โดยสามารถซื้อหุ้นของตนเองได้หากหุ้นมีราคาต่ำกว่ามูลค่าที่แท้จริงและขายคืนออกไปได้เมื่อราคาได้ปรับตัวสู่มูลค่าที่เหมาะสม อันจะเป็นประโยชน์แก่บริษัท ผู้ถือหุ้น และช่วยเสริมสภาพคล่องในการซื้อขายหุ้นซึ่งจะเป็นการพัฒนาตลาดทุนและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงหารือดังนี้

4.1 กรณีการขายหุ้นที่ซื้อคืน เนื่องจากการขายหุ้นที่ซื้อคืนจะทำให้มีผลต่างระหว่างราคาขายกับราคาทุนของหุ้นที่ซื้อคืน ผลต่างที่เกิดขึ้นดังกล่าวถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่บริษัทมหาชนจำกัดต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากพิจารณาวิธีการบันทึกบัญชีตามร่างแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการซื้อหุ้นคืนของกิจการออกโดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย พบว่า รายการบัญชีเกี่ยวกับหุ้นที่ซื้อคืนจะมีผลกระทบกับส่วนของผู้ถือหุ้นเท่านั้น โดยจะไม่มีผลต่อรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ผลต่างที่เกิดขึ้นจะเป็นรายการปรับกับบัญชีส่วนเกินทุนและหรือกำไรสะสม ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความเห็นว่า ผลต่างระหว่างราคาขายสูงกว่าราคาทุน หรือราคาขายที่ต่ำกว่าราคาทุน ไม่น่าถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่ต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากมีลักษณะเหมือนการออกหุ้นเพิ่มทุนในราคาที่สูงกว่าหรือต่ำกว่ามูลค่าที่ตราไว้ของบริษัท

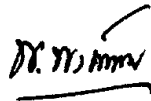
4.2 กรณีการลดทุน หากบริษัทมหาชนจำกัดขายหุ้นที่ซื้อคืนไม่หมดภายในเวลาที่กำหนดและต้องลดทุนชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นที่เหลือ เงินที่ผู้ถือหุ้นได้รับจากการขายหุ้นให้กับบริษัททั้งในกรณีผ่านหรือไม่ผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือเป็นเงินส่วนแบ่งกำไร ซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้หรือไม่ กรณีดังกล่าว ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความเห็นว่า การนำเงินได้จากการขายหุ้นมาเป็นฐานในการเสียภาษีจะไม่เป็นธรรมกับผู้ลงทุนและอาจเป็นการเรียกเก็บซ้ำซ้อน เนื่องจากผู้ลงทุนอาจขายหุ้นในราคาขาดทุน หรือในกรณีผู้ลงทุนขายหุ้นในราคาที่ได้กำไร ผู้ลงทุนมีหน้าที่ต้องนำไปรวมคำนวณเงินได้เพื่อเสียภาษีเงินได้ เว้นแต่กรณีผู้ลงทุนเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ นอกจากนี้ ผู้ลงทุนที่ขายหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะไม่สามารถทราบได้ว่าตนขายหุ้นให้กับบริษัทผู้ถือหุ้นนั้นหรือบุคคลทั่วไป แต่กลับจะมีภาวะภาษีเกิดขึ้นหากบริษัทมหาชนจำกัดลดทุนในภายหลัง ซึ่งอาจเป็นเวลา 3 ปีหลังจากที่ได้ขายหุ้นแล้ว

ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมสรรพากรขอเรียนว่า เนื่องจากแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับหุ้นทุนซื้อคืนของกิจการ กำหนดความหมายของคำว่า "หุ้นทุนซื้อคืน" ว่าหมายถึง "หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และตราสารทุนอื่นที่มีสิทธิและลักษณะเทียบเท่าหุ้นสามัญของกิจการซึ่งกิจการหรือบริษัทย่อยของ

กิจการได้ซื้อคืนกลับมา หุ้นหุ้นซื้อคืนไม่ได้เป็นสินทรัพย์ของกิจการ แต่เป็นการลดสิทธิเรียกร้องของผู้ถือหุ้นในสินทรัพย์ของกิจการ” หุ้นดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะเป็นสินทรัพย์ แต่เข้าลักษณะเป็นทุนของบริษัทมหาชนจำกัด และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า บริษัทมหาชนจำกัดจะขายหุ้นหุ้นซื้อคืน หรือลดทุนชำระแล้วโดยวิธีตัดหุ้นที่เหลือ กรณีการขายหุ้นหุ้นซื้อคืนไม่หมดภายในเวลากำหนด กรณีดังกล่าว หากบริษัทมหาชนจำกัดได้บันทึกบัญชีหุ้นหุ้นซื้อคืนดังกล่าวเป็นส่วนของทุน ถือว่าผลประโยชน์ที่ได้จากการขายหุ้นหุ้นซื้อคืนหรือจากการลดทุนเป็นส่วนของทุน ซึ่งไม่ถือเป็นรายได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ต้องนำมารวมคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร แต่อย่างไร

ขอแสดงความนับถือ

(นางไพฑูรย์ พงษ์เกษร)

ผู้อำนวยการสำนัก รักษาราชการแทน
รองอธิบดีกรมสรรพากร ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสรรพากร

สำนักกฎหมาย
กลุ่มกฎหมาย 8
โทร. 0-2272-8287-8